

ಬುದ್ಧಿಯವರಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಬಲ್ಲ; ಅವರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗಾದವರನ್ನೂ ಬಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ- ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬಿಳಿ ಮಂಜಿನಂತಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದಲ್ಲದುದು ಎಂದರೆ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಅವರ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು. ಆದರೆ, ಇವರೆಡು ಕೂಡ ಅವರು ನಡೆಸಿರುವ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳು. ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ, ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುವುದು- ಅಶುದ್ಧಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಶುದ್ಧಾಚರಣೆಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದು- ಇವೇ ಅವರೆಡರ ಕಾರ್ಯ, ಅವರು 'ಧನುರ್ಧಾರಿ'ಯ ಸಂಪಾದಕರೇ ಆಗಲಿ; ಹರಿಹರದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೇ ಆಗಲಿ, ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪಕರೇ ಆಗಲಿ; ಭಾರತೀಯ ದೇಶಭಕ್ತಿ'ಯ ಲೇಖಕರೇ ಆಗಲಿ; ಬಸವೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಲೇಖಕರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು ಅಸಂಸ್ಕೃತರನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರನ್ನಾಗಿಯೂ ನಿರಕ್ಷರರನ್ನು ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿಯೂ ಬೆಳ್ಳುಕಿರಿಗರನ್ನು ಅಕ್ಷರಿಗರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲು ಕರ್ಮಯೋಗಿಯಂತೆ ತೊಡಗಿದೆ.

'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ' (1930) ಲೇಖನವು ಹೀಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ- ಯಾರ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ಬಲ್ಲರು? ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗಮ್ಯತೆ ಇರದಿದ್ದರೆ ಆ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಬ್ಬರು ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದು ಸಭ್ಯತನವಲ್ಲ; ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಿ ಹಾಕುವುದು ಕುಹಕತನ; ಅವರವರ ರಹಸ್ಯವು ಅವರವರಿಗೂ ಅಗಮ್ಯ; ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಹುಡುಗಾಟಕಿಯಾಗಬಹುದು' ಎಂದು ಬರೆಯುವ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ನಂತರ ಗಾಂಧಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋದಂತೆ ದಾಖಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಗದ್ಯ ಬರಹಗಳು 'ವಿಚಾರಮಂಜರಿ' (1945) ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೇಲೆ 'ಬೇಂದ್ರೆ'ಯವರಾದಾವು. 'ನಿರೀಕ್ಷಕ'ನು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ 'ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಭಾಷಾಭಾಷನವೂ' ಮತ್ತು 'ಹಟವಾದ ಪದ್ಧತಿ' ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖನನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಉಗುಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ' ಮತ್ತು 'ಕಸಬರಿಗೆ'

ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೀತೆ

(ಸಾಹಿತಿ, ರಚನೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾವ್ಯಕಾರರು)
 'ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ' ಸಂಪಾದನೆ
 ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಘದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ

ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ || ಶ್ಲೋ ||

ವಿವರಣೆ (ಸಂಪಾದನೆ): 'ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||

ವಿವರಣೆ (ಸಂಪಾದನೆ): 'ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||

ವಿವರಣೆ (ಸಂಪಾದನೆ): 'ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||

ವಿವರಣೆ (ಸಂಪಾದನೆ): 'ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||

ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ 'ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೀತೆ'

ತರಹದ ಹರಟೆ- ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕೂಡ 'ನಿರೀಕ್ಷಕ' ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಈ ತರಹದ ಬರಹಗಳು 'ನಿರಾಭರಣ ಸುಂದರಿ'ಯಲ್ಲಿ (1940) ಸೇರಿಕೊಂಡವು. 'ವೀರಮಾತೆ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ನಿರೀಕ್ಷಕ' ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಬರಹಗಳು ಮಾತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, 'ಸವಿತಾರ- ಗಿಣಿರಾಮ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳ ರುಚಿ' ಎಂಬ ಲೇಖನ ಬರೆದಿರುವ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಶಿಷ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಲೇಖನಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪತ್ರಕರ್ತರು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಹಲವು ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ 'ಗುಪ್ತನಾಮ' ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ಸಹಜ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಕೂಡ 'ಸ್ವಧರ್ಮ', 'ಜಯಕರ್ನಾಟಕ', 'ವಾಗ್ಮ್ಯಪಣ' ಮತ್ತು 'ಜೀವನ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ 'ಜಯಕರ್ನಾಟಕ' ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವರದಿಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಪೆನ್ ನೇಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ●